

سعید

رقم جدید نخود دیم مناسب برای کشت پائیزه - انتظاری در مناطق معتدل و سرد

محقق مسئول معرفی رقم:

علی سعید

همکاران:

یداله فرایندی، همایون کانونی، سید حسین صباغ پور، داود صادق زاده اهری، علی اکبر محمودی، سیده سودابه شبیری، مسعود کامل، محمد رضا شهاب، حسین مصطفائی، محمد نعمتی فرد، عادل جهانگیری، فرامرز سیدی، محمد آرمیون، رحمت اله کریمی زاده، پیام پزشکیپور، فرشید محمودی، محسن مهدیه

در حال حاضر کشت نخود در بیش از 95٪ اراضی دیم کشور به صورت بهاره و غیر مکانیزه (به جز عملیات کاشت در مساحتی جزئی) انجام می گیرد. بر اساس مطالعات انجام گرفته تغییر سیستم کاشت از بهاره به پاییزه-انتظاری با افزایش عملکرد عمده ای در اقلیم های مدیترانه ای همراه بوده است. برآوردها حاکی از حداقل یک میلیون تن اضافه تولید جهانی با به کارگیری کشت نخود زمستانه می باشد. واضح است که در صورت دستیابی به رقم دارای عملکرد بالا، قابل کشت به صورت پاییزه یا انتظاری، متمحل در مقابل بیماری برق زدگی، ارتفاع بوته بلند و مناسب برداشت مکانیزه و بازار پسند، بسیاری از معضلات موجود در این زمینه در کشور حل خواهند شد. رقم نخود دیم سعید (لاین C 97-118 FLIP) ژنوتیپی مطلوب از لحاظ عملکرد دانه، ارتفاع بوته، وزن صد دانه، پروتئین دانه و بیماری برق زدگی و مناسب برای کشت پاییزه در مناطق معتدل و پاییزه- انتظاری در مناطق سرد کشور است. این رقم با متوسط عملکرد 1450 کیلوگرم در هکتار، نسبت به شاهد های جم و قزوین به ترتیب 31 و 12 درصد افزایش عملکرد داشته و سرمای 24- درجه سانتیگراد را در شرایط عدم سبز مزرعه و در شرایط سبز مزرعه نیز سرمای 14- درجه سانتیگراد (بدون پوشش برف) را تحمل می کند. رقم سعید نسبت به بیماری برق زدگی نخود (بیماری شایع در کشت پاییزه) مقاومت داشته و میزان پروتئین دانه آن 21/3٪ است. زود پزی و رنگ مطلوب بذر از امتیازات دیگر این رقم نخود است. نخود سعید در سال 1395 از طرف بخش تحقیقات حبوبات موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور جهت کشت پاییزه در مناطق معتدل و کشت پاییزه - انتظاری در مناطق سردسیر دیم معرفی گردید.

جدول توجیه اقتصادی رقم نخود سعید برای کشت مناطق در مناطق معتدل و سرد کشور

ارزش اقتصادی افزایش تولید در سطح پیش بینی شده (میلیون ریال)	میزان افزایش تولید به ازای سطح پیش بینی شده (تن)	میانگین برتری نسبت به شاهد های جم و قزوین (کیلوگرم در هکتار)	پیش بینی توسعه سطح زیر کشت (هزار هکتار)	مناطق مناسب کشت
5160000	51600	258	200	مناطق معتدل سرد و سردسیر دیم کشور

* قیمت هر کیلو گرم نخود سفید در بازار 100000 ریال منظور شده است.

موسسه تحقیقات کشاورزی ویم کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

جدول مهمترین مشخصات رقم نخود جدید سعید

ردیف	صفت یا مشخصه	توصیف
1	تیپ (نوع)	کابلی (نخود سفید)
2	تیپ بوته	ایستاده
3	رنگ گل	سفید
4	رنگ دانه	کرم روشن
5	تعداد روز از کاشت تا گلدهی	200 روز
6	تعداد روز از کاشت تا رسیدن فیزیولوژیکی	235 روز
7	متوسط ارتفاع بوته	32 سانتیمتر
8	متوسط وزن صد دانه	35 گرم
9	متوسط عملکرد دانه در هکتار	1450 کیلوگرم
10	درصد پروتئین دانه	21/3 %
11	واکنش نسبت به بیماری برق زدگی و فوزاریوم	متحمل
12	واکنش نسبت به بیماری فوزاریوم	مقاوم
13	اقلیم و زمان مناسب کشت	معتدل سرد (پائیزه) و سرد (پائیزه-انتظاری)
14	قابلیت برداشت مکانیزه	دارد